

LEZBNIK

Časopis festivala Lezbična četrt, 2. - 6. 12. 2013

četrtek, 5.12. 2013

Again and again.

Gertrude Stein

Oblikovanje in urednikovanje:
Nina Dragičević

Tri generacije, en sam jezik

Nataša Sukič

Na okrogli mizi Med sceno in skupnostjo smo z gostjami večera Suzano Tratnik, Barbaro Rajgelj in Nino Dragičević, z VJ Perikleo ter ob moderiranju Urške Sterle zdrveli skozi čas – od zgodnjih 80-ih, ko se je takrat študentka Suzana, otrok socializma, prvič z letalom podala v Ženevo na mednarodno lezbično konferenco ILIS, kar jo je navdahnilo za soustanovitev lez skupine Škuc-LL, preko neoliberalnih devetdesetih, do novega milenijuma in novih pogojev in pojavov lezbične (in sploh LGBT) socialnosti. Ta hitri drajv nam je osvetlil bistvene elemente ustvarjanja lezbične scene in lezbične skupnosti znotraj različnih družbenih in političnih kontekstov/pogojev. In kaj sploh je lezbična scena in kaj lezbična skupnost? Za Suzano je skupnost aktivizem, scena pa prostori, druženje, prijateljstvo, ljubezen. Za Barbaro, ki je na sceno vstopila skozi lezbični klub Monokel v letih 98 – 99 (takrat še piflarka, kot se je šaljivo označila sama), je lezbična scena dom, ki ga gradiš tudi tako, da hodiš po kosovnem odpadu in iščeš pohištvo za Monokel. Za sceno so pomembne skupne aktivnosti, skupnost pa so tudi knjige lezbičnih avtoric in močni provajderji - lezbične literatinje in lezbične umetnice, na primer. Nina za razliko od Suzane in Barbare ni stopila ne v praz-

O sceni

Ana Perić

Vsakdo izmed nas pride na sceno, da bi tu našel topel dom, v katerem vladata razumevanje, spoštovanje in ljubezen, nekakšno življenje v sožitju. Kaj kmalu pa nas le-ta strmoglavi v kruto realnost. Kot v vsaki bolj ali manj zaprti družbi, so tudi tu hierarhija ter nenapisana pravila obnašanja in oblačenja. Tudi tu so osebe, ki bi za vzpon na hierarhiji "gazile preko trupel" in tudi tu se v resnici redko kdo ukvarja še s kom kot samim sabo in svojim imidžem. Vendar pa smo tukaj našli dom. Jaz osebno sem prvič dobila družino. Še pred vstopom na sceno so scenski ljudje prepoznali moje talente in jih spodbujali, jim dali smisel in prostor za ustvarjanje ter kasneje objavljane. Ti isti ljudje so mi dali prvo službo, prve intimne izkušnje. Te iste osebe je zanima-

no in ne v še nedograjeno sceno. Njen vstop leta 2008 se je zgodil v kafiču Open, žal pa je bil ravno Monokel takrat v krizi in ni deloval. Nina je to opazila, na to opozorila in se na ta način tudi prvič angažirala. Od takrat soustvarja program Monokla, festival Lezbična četrt ter ureja časopis Lezbnik. Politični in družbeni kontekst se je v tem obdobju korenito spremenil – od socializma, ko se je bilo težko izrekati za lezbijko, do neoliberalne in s krščansko konservativnostjo okužene sodobnosti, v kateri smo lezbijke v primerjavi z začetki bistveno bolj vidne. In sopotniki? Nekaj jih je, se pa izkaže, da je tudi med njimi nemalo homofobije. Rado jim spodrsne. Slej kot prej. Tovrstna zavezništva so začasna, pomembna je solidarnost z drugimi družbeno ranljivimi skupinami, so pa povezave s feministkami in geji pogosto konfliktna. Kaj pa mi? Naša notranja razmerja? Kritike znotraj nas samih so potrebne, je pa pri njih potrebno biti prizanesljiv, pazljiv, da nas njihova ostrina ne zaustavi. In cena, ki jo plačaš kot aktivistka? Suzana to ceno ocenjuje na nekaj sto tisoč evrov in smeje pravi, da ji nikoli ni bilo in ji nikoli ne bo žal. Vsem trem aktivizem na lez sceni predstavlja življenje. To so one. Tu je njihov dom.

lo, kako sem, kaj me zanima, kaj si želim in mi dajali podporo, ko sem jo rabila.

Scena ni popolna družina kot ni nobena druga, kdor jo je pričakoval tako, je živel v iluziji, je pa največji približek temu. Je prostor v katerem imaš možnost in podporo ustvariti karkoli, če si le dovolj prizadevaš. Verjetno nikjer drugje ne boste videli v tako mali skupini ljudi toliko talentov. Toliko deklet, ki delajo z marljivostjo in ljubeznijo. Tolikšno medgeneracijsko prepletanje.

Tolikšen zagon. Pa tudi tolikšno bolečino in obnem ljubezen. In to je pomojem tisto, kar nas povezuje in kar nas žene naprej.